

ප්‍රන්සය සිරියාවට බෝම්බ හෙලයි

France launches bombing campaign in Syria

ඇලෙක් ලැන්ටියර් විසිනි

2015 ඔක්තෝබර් 28

පසු ගිය 27 දා එලිසි මාලිගාව ප්‍රන්ස ප්‍රහාරක යානා සිරියාවේ අභ්‍යන්තර ඉලක්කයක් වෙත බෝම්බ හෙලූ බව නිවේදනය කල ජනාධිපති ෆ්‍රැන්කොයිස් හොලන්දේ ප්‍රකාශයක් නිකුත් කලේ ය.

ඉලක්කයන් වූයේ රකා නගරාසන්නයේ පිහිටි ඉස්ලාමීය රාජ්‍ය (අයිසිස්) හමුදාවලට අයත් පුහුණු කඳවුරු බවත් මෙම ප්‍රහාරයන් අසල් වැසි ඉරාකයේ අයිසිස් ඉලක්කයන්ට එරෙහිව ප්‍රන්සය ද ඇතුළත් නැටෝ බලවතුන් විසින් දියත් කරනු ලැබ ඇති බෝම්බ ප්‍රහාරක ව්‍යාපාරයේ ව්‍යාප්තියක් බවත් ප්‍රධාන මාධ්‍ය වාර්තා පෙන්වුම් කලේ ය. ජෝර්දාන් හි රඳවා තිබුණු මරාපිටි - 200 ජෙට් යානා හයක් ද එක්සත් ආරාබ් රාජ්‍යයේ රඳවා ඇති රැකෙල් ජෙට් යානා හයක් ද ප්‍රහාර එල්ල කිරීමේ නිරත වීහි.

ආන්ඩුව තම ප්‍රහාරයන්ගේ ඉලක්ක පිලිබඳව හෝ ඒවායින් සිදු වූ අලාභනානි සම්බන්ධ කිසිදු නිස්චිත විස්තරයක් ප්‍රසිද්ධ නො කලේ ය. "බෝම්බ ප්‍රහාරය ක්‍රියාත්මක වීමේ දී අපගේ ස්වාධිපත්‍ය රැකගැනීමට හා අපගේ පාර්ශවකරුවන් සමග සහයෝගය ඇතිකර ගැනීම උදෙසා සති දෙකක පෙර දියත් කල ගුවන් මෙහෙයුම් අතරතුර ගොනු කර ගත් බුද්ධි තොරතුරු මත පදනම්" වූයේ ය යි එලිසිහි නිල ප්‍රකාශය කියා සිටියේ ය.

සිරියානු ආන්ඩුවේ හමුදාවන්ට ප්‍රත්‍යක්ෂ තර්ජනයක් එල්ල කරමින් නිල ප්‍රකාශය නිවේදනය කලේ ගුවන් මෙහෙයුම හුදෙක් අයිසිස් සංවිධානයෙන් පමණක් නොව (සිරියානු) ජනාධිපති බෂාර් අල් අසාද් ගේ මාරක බෝම්බ ප්‍රහාරයන්ගෙන් ද සිවිල් වැසියන් මුදා ගැනීම සඳහා බව ය.

ප්‍රන්සය සිය පැරනි කොලනියක් වන සිරියාව තුළ බෝම්බ හෙලීම යුද ක්‍රියාවක් වන අතර එය සිදු කෙරුනේ, සියලු ප්‍රධාන අධිරාජ්‍යවාදී බලවතුන් විසින් සන්නද්ධ කෙරුණු හා මුදල් ආයෝජනය කරන ලද ඉස්ලාමීය බට කන්ඩායම යොදා ගනිමින් 2011 වසරේ දී දියත් කල තත්ත්‍ව මාරු යුද්ධයේ උත්සන්න කිරීමක් ලෙසය. මෙම උත්සන්නිය සිරියාවේ ලේ වැගිරීම් ඉහල නංවන අතර මැද පෙරදිග රටවලට හා යුරෝපයට පලා යන දශලක්ෂ ගනන් සිරියානු සරනාගතයන් මුහුණ දෙන අපේක්ෂා භංගත්වයේ අර්බුදය වැඩි දියුණු කරයි.

මෙය අල්කයිඩාවට සම්බන්ධ සිරියානු ඉස්ලාම්වාදීන්ට එරෙහිව ගෙන යන "ත්‍රස්ත විරෝධී" යුද්ධයක කොටසක් යයි කියන ප්‍රන්සයේ සමාජවාදී පක්ෂ (පීඑස්) ආන්ඩුව මහජනයා වෙත ඉදිරිපත් කරන්නේ මෙම ආක්‍රමනය

සාධාරණීයකරනය සඳහා ගොතන ලද බොරු තර්ක තොගයකි. අයිසිස් වෙනුවට ඊට පටබැදි ආරාබ් කෙටි පදය ඩෙෂ් යන්න භාවිත කරමින් ප්‍රන්ස අගමැති මැනුඵල් චාල්ස් මෙසේ පැවසී ය. "අපි ඩෙෂ්ට පහර දෙන්නේ මෙම ත්‍රස්තවාදී සංවිධානය සිරියාවේ සිට ප්‍රන්සයට පහර දීමට සූදානම් වෙමින් සිටින බැවිනි.ඒ නිසා අපි ආරක්ෂාව සඳහා ඉදිරිපත්ව සිටිමු."

ප්‍රන්සයට හෝ ප්‍රන්ස සහවරයෙකුට එරෙහිව පහර දීමක් සිදු නො කල ආන්ඩුවක් ඇති රටක් වන සිරියාවට බෝම්බ හෙලීමෙන් ආන්මාරක්ෂාවට ඇති අයිතිය භාවිත කරන්නේ ය යන ප්‍රන්සයේ තර්කය ගජ බින්නයකි. සිරියාවේ ත්‍රස්තවාදයට එරෙහිව සටන් වදින්නේ ය යන ප්‍රන්සයේ කියා පෑම, අසාද් පෙරලා දමා සිරියාව තුළ නේටෝ ගැති තත්ත්‍වයක් සහිත නව විජ්ජනයක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා වූ පුලුල් න්‍යාය පත්‍රය සහතික කර ගැනීම පිහිස ඉස්ලාමීය ත්‍රස්තවාදී හට කන්ඩායම් භාවිත කර ඇති ප්‍රන්ස ආන්ඩුවේ ප්‍රතිපදාව සමග එක එල්ලේ ම පරස්පර විරෝධී වන්නේය.

ගිය වසරේ ඉරාකය තුළ අයිසිස් මධ්‍යස්ථාන වලට ප්‍රහාර එල්ල කල ප්‍රන්ස නිලධරයෝ, සිරියාවේ අයිසිස් ව්‍යාපාරයට හානි සිදු කලහොත් අසාද් තත්ත්‍වය යලි ස්ථාපිත වනු ඇති බවට කරුණු ඉදිරිපත් කරමින්, සිරියාවේ අයිසිස් බලකායන්ට පහර දීම ප්‍රතික්ෂේප කලහ. මෙම ප්‍රකාශයෙන් ගලා එන වසන් කල නොහැකි නිගමනය නම්, ප්‍රන්සය පර්සියානු ගල්ෆ් ප්‍රදේශයේ ආරාබ් රාජ්‍යයන් සහ වොෂිංටනයේ බලපෑම් සහිත ප්‍රතිපත්ති සකසන කන්ඩායම් සමග පෙල ගැසෙමින්, අසාද් තත්ත්‍වය විනාශ කිරීම සඳහා සහායක බල ඇතියක් ලෙස අයිසිස් සංවිධානය භාවිතා කලේ ය යන්නය.

අයිසිස් පුහුණුව ලැබූ තුවක්කුකරුවකු විසින් පසු ගිය මාසයේ දී උතුරු ප්‍රන්සයේ තලිස් දුම්රියට එල්ල කිරීමට යද්දී ව්‍යර්ථ කල ත්‍රස්ත ප්‍රහාරයෙන් පසුව ප්‍රන්ස නිලධරයෝ, සිරියාව පුරා අයිසිස් හමුදාවන් ඉලක්ක කර පහර දීම ආරම්භ කලහ. එසේ වුවත් පැරිසිය සිරියාවේ ඉස්ලාමීය ත්‍රස්ත කන්ඩායම්වලට සහාය ලබා දීම නො නවත්වා කර ගෙන යයි. ප්‍රන්ස ගුවන් යානා අයිසිස් මධ්‍යස්ථාන වලට පහර දෙන්නේ වුව ද ඒවා, අල්කයිඩාවට සම්බන්ධ කන්ඩායමක් ලෙස එක්සත් ජනපද ආන්ඩුව විසින් හඳුනා ගනු ලැබ ඇති නමුත් පැරිසිය හා වොෂිංටනය තම මිත්‍ර පෙරමුණක් ලෙස දැක ගන්නා අල් නුස්රා පෙරමුණට බෝම්බ ප්‍රහාර එල්ල නො කිරීම පිලිබඳ අප්‍රසිද්ධ නිල තීන්දුව ල මොන්ඩේ පුවත් පත ඊයේ විස්තර කලේ ය.

ප්‍රන්සය අයිසිස් ඉලක්කයන්ට පහර දීම අනුමත

කරන්නේ සමාජවාදී පක්ෂයේ පුලුල් න්‍යාය පත්‍රයට භානියක් නොවන තාක් දුරට පමණකි යි ප්‍රත්ස ආරක්ෂක ඇමති ජික් ..ලී ඩයන් සැප්තැම්බර් 18 දා පැහැදිලි කළේ ය. අයිසිස් වෙත එල්ල කරන ගුවන් ප්‍රහාර සැලකිල්ලට ගත යුත්තේ බෞර් (අල් අසාද්) ට පක්ෂපාති බලඇති විසින් පවත්වා ගැනෙන පුලුල් පරිමාන පරිපාලනය හැකිලී යන තෙක් වන අතරප්‍රහාරයෙන් බෞර්ට මිලිටරි සහාය ලබා දීමක් ඇගවුම් නො කරන බව ඔහු පැවසී ය.

සිරියාව තුළ මිලිටරි මැදිහත් වීම් වැඩි කිරීමට යුරෝපා හා එක්සත් ජනපද නිලධාරීන් ගේ යෝජනා දශ ලක්ෂ සංඛ්‍යාත සිරියානු සරනාගතයින්ගේ දුක් පීඩා ගැන පාලන ප්‍රභූවේ කර්කෂ නො තකා හැරීමත් මැදපෙරදිග අලලා ගත් යුද්ධයක අනතුර ගනනකට නොගැනීමත් පිලිබඳව සාක්ෂි දරයි.

ප්‍රත්සය සහ එහි නැටෝ මිත්‍ර පාර්ශවය රුසියාව සමග මිලිටරි ගැටුම් මෙන් ම “පූර්න යුද්ධයක” අනතුරු දරා සිටින බවට හොලෙන්දේ පෙබරවාරි මාසයේ දී අනතුරු ඇඟවීය. එම අවස්ථාවේ ම ඔහු යුක්‍රේනයේ නැටෝ සහය ලබන ආන්ඩුව සහ නැගෙනහිර යුක්‍රේනයේ රුසියානු සහය ලබන බෙදුම් වාදී හමුදාවන් අතර සාම ගිවිසුමකට මූලිකත්වය ගැනීම සඳහා ජර්මනියට සහයෝගය පල කළේ ය. න්‍යෂ්ටික අවි වලින් කෙරෙන තුන්වන ලෝක යුද්ධයක් පිලිබඳ අනතුරු ඇඟවීම තිබියදීම අසාද් තන්ත්‍රයේ ප්‍රමුඛ ජාත්‍යන්තර ආධාරකරුවා වන රුසියාව සමග මිලිටරි ගැටුමක් සිරියාව තුළින් අවුස්සා ගැනීමේ තර්ජනයක් මතු කරන ප්‍රතිපත්තියක් අනුව යෑමට හොලෙන්දේ යොමු වූයේ මාස කීපයක් ගත වීමත් සමග ය.

මොස්කෝව සිරියාවේ වරාය නගරයක් වන ලැටකියා අසල ගුවන් කඳවුරක් යලි ස්ථාපිත කර ඇති අතර වාර්තාවන පරිදි අවම වශයෙන් ප්‍රහාරක යානා තිහක් යොදා ගෙන අසාද් තන්ත්‍රයට සහාය සඳහා අයිසිස් ඉලක්කයන්ට එරෙහිව තමන්ගේම ගුවන් ප්‍රහාර එල්ල කිරීමට සූදානම්වී සිටී. වාර්තාවන පරිදි අසාද් තන්ත්‍රය ආසන්නයේ පිහිටි අයිසිස් ඉලක්කයන්ට පහර දීම නො නවත්වා කරගෙන යන අතරේ සිරියානු හා රුසියානු යුද ගුවන් නිරීක්ෂන කලාපය තුළ ප්‍රත්ස ජෙට් යානා ප්‍රහාර සඳහා යොදා ඇති බවක් පෙනී යයි.

රුසියානු ගුවන් යානා සමග ප්‍රත්සයේ එක්සත් ජනපදයේ හෝ සිරියාවට බෝම්බ හෙලන සෙසු අධිරාජ්‍යවාදී බලවතුන්ගේ ජෙට් යානා අතර ගැටුමක් පහසුවෙන් ම සිදු වීමේ ඉඩ කඩ පවතියි. ඒ සමගම ගිය වසරේ නැටෝ සහාය ලත් කියෙවිහි කුමන්ත්‍රණ ය මගින් යුක්‍රේනය තුළ ඇවිලවූ සිවිල් යුද්ධයේ තැන් සිට නැටෝ සහ රුසියානු හමුදා පසු තම මිලිටරි ශක්තිය හා යුරෝපය අලලා ගත් සෝදිසි මෙහෙයුම්වල පරිමාව තව තවත් ඉහල නංවා ඇත.

මෙම පුපුරන සුළු ජාත්‍යන්තර සන්දර්භය තුළ ප්‍රත්ස නිලධාරී සහ මාධ්‍ය සිරියානු සහ රුසියානු හමුදාවන්ට තර්ජනය කිරීමේ ආක්‍රමනශීලී ස්ථාවරයක් මත පිහිටා ගනිමින්

සිටී. 26දා ල මොන්ඩේ පුවත්පත සමග සාකච්ඡාවක දී ආරක්ෂක ඇමති ලී ඩයන් සිරියාව තුළ ප්‍රත්ස ගුවන් හමුදාවේ ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන්, ප්‍රත්සය, රුසියාව හා සිරියාව අතර තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීමක් සිදු නොවනු ඇති බව සහතික කළේ ය. “සිරියානු මෙන්ම රුසියානු ජෙට් යානා ද අයිසිස් විරෝධී පාර්ශවයේ ගුවන් යානාවලට එරෙහිව ප්‍රහාර එල්ල නො කරන තාක් දුරට ඒවා ප්‍රහාරයට ලක් නොවනු ඇතැ” යි ල මොන්ඩේ පෙන්වා දුන්නේ ය.

මෙම ප්‍රකාශයේ ඇඟවුම් විශ්මය ජනකය. ප්‍රත්සය නැටෝ පාර්ශවයේ සහායෙන් මිලිටරි ක්‍රියාත්මකයන් මෙහෙයවමින් සිටින්නේ එය ප්‍රත්ස යුද ගුවන් යානා, රුසියානු හා සිරියානු ගුවන් යානා සමග ගැටුමකට මග පාදනු ඇති බව නොදැන නොවේ. රුසියාවේ ගුවන් යානා වලට ප්‍රහාර එල්ල කිරීමත් සමග රුසියාව සමග යුද්ධයක් ඇරඹීම සඳහා ප්‍රත්ස යුද ගුවන් යානා සූදානම් කෙරෙන්නේ ද නොඑසේනම් එහි ප්‍රතිපලය ලෙස පැන නගින හා ගැටුම තුළ රුසියාව කොතෙක් දුර ගමන්කරනු ඇතිදැයි නැටෝ නිලධාරී සලකා බලා තිබේද යන ප්‍රශ්නය කිසිවකු විසින් සමාජවාදී පක්ෂ ආන්ඩුවෙන් විමසනු ලැබ නැත.

මෑත සතිවලදී එක්සත් ජනපද, යුරෝපා, රුසියා සහ ඊස්රායල් නිලධාරීන් අතර ඔවුන්ගේ පිලිවෙත් ඒකාබද්ධ කිරීමේ උත්සාහයක් ලෙස සහ සිරියාව තුළ තම මිලිටරි ක්‍රියාත්මකයන් උත්සන්න කිරීමේ දී එකිනෙකා වෙත වෙඩි තබා ගැනීම් මගහරවා ගැනීම පිනිස ඉහල මට්ටමේ සාකච්ඡාවක් පවත්වනු ලැබිණි. අද දිනයේ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ දී එක්සත් ජනපද නිලධාරීන් සමග සාකච්ඡා කල සහ සිරියාව සහ යුක්‍රේනය පිලිබඳ සාකච්ඡා සඳහා මෙම සති අන්තයේ පැරීසියට යෑමට නියමිත රුසියානු අගමැති විලැඩ්මීර් පූටින්, අසාද් අවසාන වසයෙන් පෙරලා දැමිය යුතු බව කියා සිටින සිරියානු ඉස්ලාම්වාදී විරුද්ධ පක්ෂය සමග සාම ගිවිසුමක් සඳහා රුසියාව සිතා බැලීමට ඉඩ ඇතැයි සංඥා කර ඇත.

මෙබඳු කුහක සාකච්ඡා විනාශකාරී ගැටුමක් පුපුරා ඉස්මත්තට ඒමට එරෙහිව සහතිකයක් සම්පාදනය නො කරයි. 1999දී සර්බියාවට එරෙහිව නැටෝ බෝම්බ හෙලීම් සිදු කල අතරතුර රුසියානු සහ නැටෝ භටකායන් පෙල ගැසී කොසෝව තුළ කල මැදිහත්වීම්වල දී නැටෝ අන දෙන නිලධාරී, එක්සත් ජනපද ජෙනරාල් වෙස්ලි ක්ලාක්, ප්‍රීස්ටිනා ගුවන් තොටුපලට ලඟා වෙමින් සිටි රුසියානු හමුදාවන්ට එරෙහිව ප්‍රහාරයක් එල්ල කරන ලෙස අන කළේ ය. ක්ලාක්ගේ යුරෝපා සහවරයින් මෙම අනට කීකරු නොවීමට ගත් තීන්දුව නිසා පමණක් ප්‍රධාන බලයන් අතර බෝල්කන්හි යුද්ධයක් ඇති වීම වැලකී ගියේ ය. හොලන්දේ ගේ ප්‍රකාශ පෙන්නුම් කරන පරිදි අද එබඳු අන කිරීමක් යුරෝපා නිලධාරීන් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ඇත යන්න කිසිසේත්ම පැහැදිලි නැත.